

BAJAI HIRLAP

Politikai lap.

Megjelen minden vasárnap reggel.

Szerkesztőség: Türr István-utca 11. — Telefon-szám: 28.
Kiadóhivatal: Kollár A. Könyvkereskedése, hol az előfizetések
és hirdetések felvételnek.

Felelős szerkesztő:

Dr. Lemberger Ármán.

Előfizetési árak:

Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre
2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fillér.
Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Vicinálisok a küzdőporondon.

— Veszendőben a bajai »közérdek«. —

Amióta függetlenségi laptársunk a lovagi torna maszkjában vonultatta föl a *baja—kiskőrösi* közérdeket és a *baja—dunapataji* magánérdeket, azóta ilyen hangulatos címet kell, hogy írjunk a cikkeink fölébe. Voltaképen pedig nem akarunk egyebet, mint nyilvántartani a harcot-háborút, melyet a két vicinális érdekeltisége egymással viv.

Fájdalom, nem vagyunk abban a helyzetben, hogy a bajai érdekű kiskőrösi vonal sikeresnek ígérkező küzdelméről beszámoljunk. Azaz, hogy nem is küzd itt érte sinki. Nézzük, lessük, mit csinálnak a dunapataji vonalért Kalocsán és magyaráztatjuk *Szerényi* államtitkár kabalisztikus választát, melyet mult héten *Várossy Gyula* kalocsai érseknek adott abból az alkalomból, hogy ez a dunapataji vonal érdekeltiségét vezette eléje. Tetszik nekünk, hogy az államtitkár a közérdeket toltá előtérbe, mint amely a *baja—dunapataji* és a *kiskőrösi* vonal harcában diadalmaskodni fog. Mintha bizony nem éreznék már a miniszter álláspontjának árnyékát, mely a jövő

évi költségvetésnek abból a tételéből szól felénk, mely a dunapataji vonalat állítja be a legközelebb megvalósítandó tervek keretébe.

Rádásul az érseki protektor és a mi tétlenségünk, nem valami biztató jelek a *baja—kiskőrösi* terv megvalósítására.

Krónikáisi tisztünkhöz képest egyébként a dunapataji vasut legújabb stádiumáról és kilátásairól a következő tudósítást vesszük:

A *baja—dunapataji* vasut ügyében a napokban Kalocsán értekezlet volt, melyen megjelent a dunapataji—bajai vasut engedményese, gróf Teleky is. Az értekezletet Tarajossy Sándor dr. nyitotta meg, ki megnyitó beszédében ismertette az értekezlet célját. Megemlítette, hogy már június havában a kalocsai érdekeltség megkereste Teleky grófot, hogy a vasut eredetileg tervezett irányát változtassa meg és *Hajósról ne Csávoly felé, hanem egyenesen Bajának vezesse a vasutat*, Gróf Teleky ezen kérdés eldöntését a miniszteriumra bizta. Időközben felmerült a *kiskőrös—bajai* vasut terve is Gróf Teleky most már annak eldöntését is kérte a szakértekezletől, hogy a közérdek szempontjából melyik vasut képez fontosabb érdeket. Az értekezletet október hó 30-án megtartották, melyen Stetina miniszteri

tanácsos elnöktele alatt megjelentek a kereskedelmi miniszterium osztálytanácsosai, az államvasutak kiküldetői továbbá a szóban forgó vasutak érdekeltiségeinek kiküldetői. Ezen értekezlet jegyzőkönyvének másolatát bemutatja az értekezletnek.

Csernyus József főjegyző ezután felolvasta az értekezlet határozatát, mely bő okadatulással fejti ki, hogy a dunapataji—bajai utirány fontosabb érdekeket szolgál, mint a kecel—bajai. A Dunapatajról, illetőleg Kunszentmiklósról kiinduló vasutnak összeköttetése lesz egészen Gombosig és Palánkáig, mi főképen a forgalom megosztása szempontjából az államvasutaknak is fontos érdeke. Az értekezlet Baja város kiküldöttjének kiutalásával egyhangulag a dunapataji—bajai vasutat részesítette előnyben. Kikötöttet azonban, hogy a kecel—hajósi utvonal tíz év alatt kiépítendő, ha az elsőbbségi kötvények 3½%-ot hoznak, akkor még előbb is. Ezután gróf Teleky emelkedett szólásra és hangsúlyozta, hogy ő a minisztert tartotta legilletékesebbnek arra nézve, hogy döntsön abban a kérdésben, hogy elejtessék-e a dunapataji—bajai utiránynak kiterése Csávoly felé és hogy melyik utirány fontosabb: a kecel—bajai, vagy a dunapataji—bajai, vagy pedig mindakettő kiépítendő-e? Folyamodványt

TÁRCA.

Boszniai magyar bakák karácsonya.

— A »Bajai Hirlap« eredeti tárcája. —

Feketén szálló éjszakában
Valahol, messiás tájakon
Magyar fiu áll kün a vártán
S az éjszakába néz vakon
A patrull nyugtott jeladása
Német szóval fülebe vág . . .
Belyebb a strázsákon pihennek
Magyar fiuk, magyar bakák.

Könnýü az álom. Egy leányról,
Az édes otthonról beszél.
. . . Ott kün a téli éjszakában
Lopódzva jár az orv vessély.
. . . Egy édes csók . . . A búcsu csókja.
Mely fajtott zokogásba hal . . .
Itt nincsen csók. S ha nóta csendül,
Halálról, vérről zeng a dal.

Csikorgó fagyban, zuzos éjben
Lassan szitálva hull a hó.
Az őrszobában, nagy fiuk közt
Suttogva, halkán két a szó:
Egy hét csupán és jó karácsony . . .
Az élet otthon óh, be más . . .
Erre az istenvert vidékre
Tán el se jó a Messiás . . .

. . . Ólmos pillák lassan lehánynak,
Almodva ül sok nagy gyerek . . .
A szeretetről almodoznak,
S mellettük töltött fegyverek.
Karácsonyfákban csillogását
Behunyott szemmel látja mind, —
S az ör a messiás éjszakába
A Halt, wer da t kiáltja kint.

És egybeful sok nagy sóhajtat,
És száll magyar vidék felé . . .
S az őrszobának éjszakája
Nehéz, nagy csenddel lesz tele.
Elmorzsoltt könnýek gyémántseppje
Megbarnult arcokon perog:

Körös-körül nincs egy meleg szív,
Csak ólni vágyó emberek . . .

A feketén szálló éjszakában
Valahol messiás tájakon
Magyar fiu áll kün a vártán
S az éjszakába néz vakon.
A patrull nyugtott jeladása
Német szóval fülebe vág:
Tinektek nincs idén karácsony
Szegegy, szegegy magyar bakák! . . .

—zab.

Kereszt.

— A »Bajai Hirlap« eredeti tárcája. —

Irtá: Gallovich Jenő.

Tele van mind a két szemem könnýel. Vér csurog a lelkemből. Érzem, amint hull-hull piros, forró csöppje, lázongó lelkemnek égő könnye és sajog nagyon-nagyon, ahol hullásában végig szánt a lelkem.

Reám borult a téli napok korai homálya és hasztalan erőlködöm, védekezem, betakar ez

Sylvesterkor nagy tombolaestély az Emkében.

is adott be a miniszteriumhoz, hogy engedélyezze a kecel—hajósi összekötést is. Természetesen még nem mondhatja meg, hogy ezen kérése sikerrel jár-e; de mindenesetre Kalocsának meg kell ragadnia minden alkalmat, hogy az őt érdeklő vasut kiépítése minél előbb megvalósuljon; annál is inkább, mert a másik vasut érdekében erősen mozognak.

És a két küzdő vicinális utolsó hetének története. Minden igaz, amit a tudósítás ír, csak az téves, hogy Baján a mi érdekeinkért mozgolódnak.

Politikai szünet. A Házat is elnapolták. Elmultak a legdicsebb napok, a legszebb dolgok összeomlanak. A cirkusz is elmegy őszszel és karácsonykor Wekerle meg Polónyi is beszűnteti a birkózási-mutatványokat Elérkezett, hiába rettegünk tőle, a képviselőház karácsonyi szünete. Sivár, szomorú napok virradnak ránk. Ki szállítja ezentúl a mindennapi leszerelést? az elvek elárulását? a kvótaemlést és a közös vámot? Ki fog gyanus előadásokat tartani a paktumról? Ki fog forradalmat emlegetni a folyosón, hogy másnap rohanva szivhasson vissza mindent, csekély italmérés, trafik-engedély, sógor-áthelyezés ellenében? Ó, hogy semmi sem tart örökké. A leggyönyörűbben kiszinezett, a legváltozatosabban felépített hazugságok félbeszakadnak. Megjön a legszedületebb komédia vége, karácsonyi szünetbe ful még a koalíciós parlament is. Nagyön felünk, hogy az ország nem bírja ki ezt a csapást. Szabadabban fog lélegezni és ebből a szokatlan helyzetbe beléptettségük. Hirtelen eltűnik szemé elől az önzés kerülője, a függetlenség cinikus földbeasása. Ezer nyavalyától feszül meg a karácsonyi szünet. De vigasztalódjunk, nem véglegesen. Csak pihennek az urak és újv után új erővel kezdik először, folytatják, amit múltatlan előzőik hozzájuk képest dicstelenül kezdtek.

az átláthatatlan szomorú nehéz sötétség és szinte fojtogatja a lelkeket, mely ragyogást keres, repülni szeretne, égni lobogva, lánggal, dacosan, diadalmasan, és amely most vergődik, vonaglik kinosan, könnyű repenésének korlátokat vet az irigység, rosszasság és más emberek önző butasága.

Szürkeség és szürkeség és egyhanu unalom, ahova csak lépek. És rög és kő, sötét mély gödör, melyeket átrepülni oly könnyű lenne, ha fölemelkedett lellem szárnyait meg nem dobálná a félem hajított kő. Görnyedve, kerülgetve, vánszorogva pedig nem tudok lépkedni, hasztalan húz sárba a vállaimra rakott nehéz kereszt.

Kereszt. Keményfából ácsolt durva munka. Megváltó hurcolta keserves Kálvárián végig a Golgothára. És hurcolja most egy életen keresztül minden ember, vállaira rakják erőszakos és nem tudja egyikünk sem mikor feszítik föl reá. A gyengébbet előbb, később az erőset, de egyszer bizonyosan megteszik, akár van reá ok, akár nincs. Irigység, rosszakarát és butaság, megannyi éles szeg, súlyos vaskalapács, melyet gondolkozás nélkül vernek elő husába a kárörvendők, akiknél ott van mindig a töviskoszorú is. Élőnek csalán, tövis, bojtortánj né, koporsónak disse a virágkoszorú. Szenvedés, embersors, akár elkerült, az nem is élt. Örvendzeni, vidadni boldogságnak, meg-

TELEFON.

Szenzációs följelentés egy szabadkai törvényszéki bíró ellen.

Ma, szombaton, későn este érdekes és hihetetlen vádakat magában foglaló följelentés híret telefonálja szabadkai tudósítónk. A panaszt Oláh Ferenc kir. törvényszéki bíró ellen adták be, kit a törvényszék egész területén a legpuritánabb jellemnek és a legintelligensebb bírónak ismernek.

A dr. Dekker Gyula törvényszéki elnökhöz ma délbén benyújtott följelentés a következő vádaskodásokat tartalmazza, melyeket Oláh bíró állítólag a most folyó bácsalmási tagosítás körül követelt volna el.

Elmondja a följelentés, hogy a bácsalmási urbéri választmány kilenc tagjának egyenként 1000—1000 koronát állapított meg, holott ezeknek, mint bizalmi férfiaknak, nem jár tiszteletdíj és így ez a 9000 korona felesleges kiadás.

A följelentés szerint még egyéb felesleges kiadásokat is okozott az urbéri bíró.

A bácsalmási közéségi jegyzőnek, akinek semmi teendője nem volt a tagosításnál, 5000 koronát fizetett ki. Az aljegyző 800 koronát, a közéségi írrok 400 koronát kapott — semmiért. A becsütsőknek, akik egyszerű parasztemberek, s két korona szakértői díjjal szokták őket honorálni, napi 40—40 koronát állapított meg.

A mérnöknek a kialakított és a szerződésileg megállapított díjon felül még 9000 koronát fizetett ki.

A följelentés egy azt meri megvádolni Oláh bíró, hogy ezt a 30000 koronányi felesleges kiadást azért okozta, hogy ne tünjék fel, hogy minő horribilis díjakat állapított ő meg a saját részére.

A sürgősen megindított vizsgálat hivatala lesz a vádakat alaptalanságát kideríteni.

Wekerle újvi beszéde.

A »Neue Freie Presse« mai száma szenzációs részleteket közöl a magyar kormány és a korona között végbe ment tárgyalásokról. Eszerint Wekerle újvi beszédében be fogja jelenteni az előtte megjelenő pártok előtt a fuzió létrejöttét. Holnap vasárnap kapja meg ehhez Bécsben a király előzetes jóváhagyását. Ami az ugynevezett katonai vívmányokat illeti, ezek így festenek:

A szabadelvűpárt kilences bizottságának programját lehetőleg gyorsan végrehajtják. Az *esered-szállókat* osztrák és magyar jelvényekkel látják el; a *katonai büntető eljárás nyelve a magyar lesz*, de csak bizonyos átmeneti idő múltán; a *szolgálati kedvezmények fölött a honvédelmi miniszter dönt*; az *Ausztriában állomásozó magyar tisztek áthelyezését folytatni fogják*; a katonai nevelő-intézetekben magyar alapítványi helyeket létesítenek; minthogy a magyarul tudó katonák száma évről-évre emelkedik, az érintkezési nyelv magyar lesz, azoknál az ezredeknél is, ahol a katonák husz százaléka magyarul ért.

Ezzel szemben a kormánynak kötelezettséget kell vállalni, hogy a huszonkétezer főnyi ujonclétszámemlést a parlamenttel megszavaztatja. Vívmány lenne az is, hogy a honvédségnél behozzák a három évre terjedő szolgálatot és hogy nyolc évi közös tartalékos szolgálat után a honvédséghez helyezik át a rezervistákat. Ezenkívül a honvédség nemcsak a már kiselejtezett legénységéből sorozhat, hanem már az első korosztályból is és végül — amit évek óta ígérnek — megkapja a tüzérséget.

becsülni és értékelni gyönyörűséget csakis az tud, aki sokat sirt, sokat szenvedett, amint hogy a nappali ragyogás is csak az képes igazán élvezni, aki ismeri szomorú, vigasztalan sötétségét hosszú éjszakáknak. A szív fájdalom gyöttrődése öröktől fogva van és csak pillanatnyi boldog felragyogása a léleknek. Buborék, amely támad és elpattan, komor borulás, villám villanása, sötét éjszakában föllobbanó tűz, csillogó, színes lidércfény, amely besüppedt, megroskadt sírok fölött születik.

A sáros utca minden hűvössége, nedvessége beveszi magát a lelkebe és a vörösrre fűtött kandalló mellett csak a börmög és.

Kereszt. Két darab egymásba ölelkező fadarab, hitvány, egyszerű, szegényes jele a sírnak, mely fekete regények sötét titokzatoságával egy életen keresztül hívogat. Hideg és dohos, mint a százados pince, melynek pókháló faláról gyöngyözve hull a föld nedvessége, nyirkos, penészes, borzalmas, de csendes, végnélküli csendes, néma és nyugalmas, zavartalan pihenő ellobbant életnek.

A kinyújtózkodott ember elhelyezkedésére alkalmas hely, csak szűk és fekvőhelye kemény. De aludni nagyokat lehet benne és egy csöppet sem baj, hogy a beraktározott ember melkasát összetöri az úrgebe hullott, taszított sok-sok rög.

Szilaj, tüzes indulat, színes, lázas álom, szik-

lákát döngető akaraterő, kérdéző büszke dac, ha kihül épen elegendő egy piciny kicsike hely a marék hamu számára, mely a sokféle emberi indulatból visszamarad.

Huz, vonz a vágy a pihenés után, fáradtnak érzem magam, behunom szemem, hogy ne lássam a csillogást, amely hamis, unom a kűzködést, a hangos lármá sért, a nyüzsgő vásári tarkaságból menekülni akarok, megpihenni, megnyugodni vágyom.

És amikor úgy hiszem, hogy földig süjtött a kétségbeesés, összeroskadtam a súlyos kereszt alatt és szomorú életem égboltozatának fényes csillagai: bizalom, remény, hit, egymásután alusznak ki és már-már helyet adnak a kétségbeesésnek, csüggedésnek, csalódásnak, hitetlenségnek, ragyogva támad föl képzeletemben az asszony: a hit, a bizalom, a szeretet, a cél, az élet. És a végtelen szelidség, puha lágyaság nyomán hirtelen erő támad a lelkemben.

Efeledem egyszerre minden szomorúságát élettemnek és sok-sok gyönyörűséggel telik meg a szívem, hogy látom és érzem fehér lelke nagy tisztaságának ibolyaillatát.

És ha már ismét nagyon nagy a sulya a keresztnek és újból vére csurog lelkelemnek, elrejtőzöm mindenki elől és titokban sírom ki magamat. De csak egy pillanatra, aztán újból kezdem a küzdelmet és egész erővel, fölemelt fővel, dacosan indulok utnak emberek közé.

H I R K.

Baja városi közönségéhez,
a boszniai magyar katonákért.

A szent karácsony magasztos ünnepe közelg. A szeretet ezen megszentelt, magasztos ünnepét mindenki odahaza, szeretett családi körben tölti. Mindenki, csak azok nem, akiket a haza iránti kötelesség fegyverbe szólított. A katonák, akiknek nem adott meg az a jótétemény, hogy meleg családi körben tölthessék a legszebb ünnepeket: a karácsonyt.

Katonáinknak egy tekintélyes részét a kötelesség, a körülmények kényszerítő parancsa messze elszórtította a haza határaitól: Bosznia bérci, hegyzszakadkái között táboroznak a magyar fiúk ezrei. Nekik nem adott meg az a szerencse, hogy a szeretet ünnepét idehaza, a haza határain belül tölthessék.

Ezen szent estén a nehéz és veszedelmes szolgálat közben nem egy elfojtott sóhajt küldenek haza a szülői, vagy családi otthonhoz, melyről elszakadtak és bizonyára jól fog esniök, ha a viszszeretnek tényleges bizonyítékát vehetik otthonuk részéről.

Kétségtelen, hogy hnzártartozóik gondoskodnak tőlük tehetségi fiaikról, de lesznek olyanok is, akiknek hozzátartozói a legkisebb hozzájárulást is megtagadni kénytelenek mostoha anyagi körülmények következtében.

Ezek részére, akiknek a sors nem adta meg azt, hogy a karácsonyi ünnepekre hozzátartozóiktól ajándékba részesülhessenek és hogy ezáltal is ne legyen meg nehezebbé téve a családüzhetlytől való elszakadás, azon kérelemmel fordulok Baja városi közönségéhez, hogy legesélyesebb adományaikkal is járuljanak hozzá ezen szegény magyar ifjak fáradaimaink enyhítéséhez.

*Ar adományok egyesesen a bajai állomás-
parancsnoksághoz küldendők.*

Baja, 1908. december hó 16

Dr. Hegedűs Aladár

kir. tanácsos,
polgármester.

— A mai vasárnapon nincs munkaszünet. Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés, kereskedők és fogyasztók érdekeitől egyformán vezéreltetve, kijárta a kereskedelemügyi miniszertel, hogy a mai, karácsony-élelti vasárnapra a munkaszünetet fűggesse föl. Üzletek és ipartelekeket tehát minden korlátosán nélkül végezhetik ma az árusítást egész nap.

— A leánygyesület karácsonyi mulatása. A szezon első eltbájtj, a bajai jótékonycélu leánygyesület műkedvelői estélyét és báját karácsony másnapján tartják a Nemzetiben. A leánygyesület invenciózus műkedvelői az alkalommal premiérré lépnek a „világot jelentő deszkákra.” Drégely Gábor komédiája, a *Szerencse Fia* megy a premiére a szerző is Bajára jön.

A bajai „kis gyors” étkezőköszlé. Bajai „kis gyors”-nak azt a gyorsvonatot nevezik, mely reggel 7 órakor indul Budapestről, 1/4-11-kor Szabadkán, 1 órakor pedig Baján. van. Alig két esztendeje jár még csak és azt beszélik a fáma, hogy dr. Rajk Aladár képviselő is segített kijárni annak idején ezt a gyorsvonatot, hogy annál gyorsabban, egy délelőit alatt jöhessen haza Bajára, választói körébe. Nos hát, ez a kisgyors és hét dereka óta valóságos nagy gyorsvonattá lett. Étekező kocsit kapott és Zimonyj jár.

— Gimnázisták Chanuka ünnepélye. Szépszámu érdeklődő közönség jelenlétében, stilszerű és nívós hangverseny keretében ülte meg a bajai főgimnázium zsidó ifjusága tegnap, szombaton délután a mécsygyűlés emlékünnepét. A hívők szárai által lelkesedéssel fogadott szép ünnepélynek ez volt a műsora: 1. Megnyitó beszéd. Mondotta Rosenfeld Henrik hittanár. 2. Világ ura. Előadta az ifjuság

ének és zenekara. 3. Napkeletről. Irta Fehér Jenő. Szavaltá Grünhut Ferenc VIII. o. t. 4. A chanuka gyertya meggyújtása. 5. Chanuka. Irta és fölolvasta Kun Armin VIII. o. t. 6. Hanerausz halló. Előadta az ifjuság ének- és zenekara. 7. Szászera. Irta Dénes Tibor. Szavaltá Klein Armin VIII. o. t. 8. Isten, mily nagy a jóságod. Előadta az ének- és zenekar. 9. A zsidó katoná. Irta Morris Rosenfeld. Szavaltá Rosenfeld Mátyas IV. o. t. 10. Moauszcúr. Előadta az ének- és zenekar. — Az ének-számokat *Halász József* ügyvédjelölt dirigálta ügyesen. Az ünnepély hűségese tükrre volt annak a tradícióknak iránti lelkességnek, melyet *Rosenfeld* hittanár évek óta eleszt a zsidó ifjuság szívében.

— **Közgyűlés a megyén.** Bácsbodrogyvármegyé e hó 22-én, kedden tartja utolsó közgyűlését ebben az esztendőben, Ferenbach Károly főispán előlékésében Zomborban. A napirend egyike fontos tárgyát közigazgatási bizottsági tagok választása képezi.

— **Megnyit a Röntgen-laboratórium.** Tekintélyes anyagi áldozatok árán a hét elején nyit meg a helybeli városi kózház Röntgen laboratóriuma, mely *Rona Dezső* dr. igazgató-főorvos modern kózházvezetői szellemének köszöni létét. A röntgenészek a gyógyítás körüli nagyfontosságát már ismer-tették. A bajai magánorvosok sorából *Pollenman* Artur dr. nagy szakavatottsággal foglalkozik az új laboratóriumban.

— **Birkózó sport.** A bajai sportgyesület a sportnak minden válfajára terjeszti ki lassanként a működését. Ujabbban Nagy Ferenc birkózóbajnokot szerződtette hat hétre, aki most délutánonként 5 órakor vezet be a műbirkózás praktikus szabályaiba a birkózni kívánó fiatalokat. A vívőkurzus is kezd-tette immár és folyik — hír szerint — szép sikerrel.

— **Előléptetett rendőrkapitány.** *Koller* Dezső bajai rendőrkapitány a IX. fizetési osztály 3. fokozatából a másodikba lépett elő.

— **Tudós halála.** Ismerik Önök *Faragó* Rezső színházi titkár? Ha igen, ugy nem kell külön magyarázgatni azt, hogy ki volt *Tudós*. Ha pedig nem ismerik *Faragót*, a titkár, ugy hiába magyarázám meg, hogy ki volt *Tudós*, a kutya. Szóval: annyit már mindenesetre tudnak a föntlekeblől, hogy *Faragó* Rezső színházi titkár, *Tudós* pedig kutya. A *Faragó* Rezső kuttyája. És most jön a szabadkai újságírás szenzációja. *Faragó* még most is színházi titkár, de *Tudós* már csak nem is kutya. Volt, huila lett. Ebből az alkalomból, pusztán ebből az alkalomból írunk *Faragó* Rezsőről, a színházi titkáról, kinek *Tudós*at egy hajborzasztón szellemes partéval temeti el *Farkas* Ferenc szabadkai lapbizsurnája.

— **Bajai iparhatóság megbízottak választása.** A bajai rendőrkapitány, mint első-fokú iparhatóság mellé megbízottiakul megválasztattak: a) az iparosok részéről: Müller Antal, Szilágyi Sándor, Wagner Antal kömvies, Kapots Nándor, Topál Flórián, Kovács Gyula, Adamek Ottó, ifj. Wagenblatt József asztalos, Reichenberg Antal, Úry Pál, Czernay Imre, Tomasiós Sándor és Wagenblatt István. A kereskedők részéről: Klein Rezső, Drescher Gyula, Fischer Pál, Kollár Agoston és ifj. Wagner Antal. A szolgabírószághoz iparosok: Benzák Sándor, Csermák Ernő, Csermák Gyula, Schrinner Ferenc, Mikolics Ignác, Wagenblatt József hentes, Nyíraty István, Baumgartner Ferenc, Kautten Miklós, Iszektay András, Mátjai Mihály és Riskó Ferenc. Kereskedők: Stampf Jenő, Wagenblatt Ferenc, Henérny Antal, Hecht József, Neubauer Alajos, Rosenfeld Albert, Grünhut Miksa és Zwillingner Salamon.

— **Gyümölcsészeti egyesületi közgyűlés.** December 13-ára volt kültive a bajai gyümölcsészeti egyesületi rendez évi közgyűlése, de kellőszámu megjelenők hiányában, a közgyűlést nem lehetett megtartani. Alapszabályai értelmében tehát ma, vasárnap délelőtt 11 órakor tartja meg közgyűlését az egyesület, mely ugyan a megjelenők számára való tekintet nélkül határozatképes lesz, de azért mégis kívánatos, hogy teljes számmal jelenjenek meg a tagok, mert nagyfontosságú ügyek kerülnek ezuttal elintézésre. A közgyűlés színhelye: a városi székház kis tanácsterme.

— **Előljáró-választás a bajai izr. hitközségnél.** Szerdán és csütörtökön bontották föl a bajai izr. hitközségnél az előljáró választás beérkezett szavazólapokat. A választás eredménye a következő: Rendes tagok lettek: dr. Bruck Samu, dr. Dönötör Kálmán, Erdélyi Gyula, Fleischman Manó, Fried Samu, Grünhut Miksa, Herman Samu gab. keresk., Hesser Gyula, Klaubner Bernát, Krausz Jakab, dr. Ladányi Mór, dr. Lemberger Armin, Lemberger Rezső, Milkó Vilmos, Pollák Bernát borkereskedő, Pollák Géza, Pollák Lajos, Politzer Jakab, dr. Rajk Aladár, Reich Ignác, Reich Salamon, Reich Vilmos, Ripp Samu, Rosenbaum Bernát, Rosenberg Jakab, dr. Rosenberg Samu, Scheiber M. A., Schlieszer Miksa, Schwartz József, Somogyi Emil (uj), Stern Vilmos, Sternfeld Vilmos, Strauss Miksa, Tauszig Jakab, Weidinger B-nő, Weidinger Dezső, Wiesel Sándor. Póttagok: dr. Fischhoff Zsigmond, Krausz Lipót ékeszerés, Krahl Károly, dr. Kelemen József, Klein Sándor, Kaufman Samu, Pollák Illés, dr. Brust Lázár, Graugay J. Lipót, Reiter Jakab.

— **A csunya kóristánok.** Az aradi szinügyi bizottság tegnapi ülésén néhány jelenlévő apróság elintézése után Szendrey igazgató színházának karhőgyeiről értekezett. — Azzal valódnak, — mondotta az igazgató, — hogy a kóristánom nem szépek, akik pedig szépek, azok nem tudnak énekelni. Nem védekezem e vád ellen, mely nagyjából, fájdalom, meg is felel a valóságnak. Csakhogy a szépséget és énekelni tudást nehéz összeegyeztetni. Aki szép és hangja is van, az primadonnának megy és nem kóristánoknak, tessék ezt elhinni nekem, aki szívesen tartanék csinos és hangtalan karhőgyeket, ha ezekkel boldogulni lehetne. Így hát meg kell elégednem a karhőgyeimmel, akik igaz, nem Vénuszok, de tudnak énekelni és a színházi előadás szempontjából talán mégis ez a fontosabb körülmény...

Az igazgatónak ebben a fölfogásában aligha nincs valami igazga

— **A szabadka-gombosi vasut megnyitása.** Karácsony napján megindul az új vasut, amely gazdag közöskéket hoz közelebb Szabadkához. A szabadka gombos-palánkai vasut szabadka-gombosi vonalának közigazgatási bejárása december 23-án lesz és karácsony napján a 107 kilométer hosszú utvonaltól lesz adva a forgalomnak. Az új vasut menetrendje nagyon ügyesen és nagyon helyesen van megállapítva. — Szabadkáról is és vissza három személyvonat közeledek naponta. Szabadkáról reggel 5 óra 30 perckor, délután 2 óra 20 perckor és este 7 óra 10 perckor indulnak a vonatok, Szabadkára pedig reggel 8 óra 30 perckor, délután 5 óra 40 perckor és este 8 óra 59 perckor érkeznek. — Az állomások a következők: Szabadka, Szabadka-közökház, Kisvörösegyháza, Vántelek, Györgyén, Györgyeni tanya, Pácser, Kossuthfalva, Anyaibán, Közöpsöszállás, Doboka, Lászlószállás, Cservenkai téglagyár, Vepród, Szent-Fülöp, Hódság, Hódság-Kálvária, Bácsordas, Kisgombos, Ujgombos.

— **Sylvester estély.** Özv. Ziech Henrikné az idén is megtartja a szokásos Sylvester-estélyt, társasvacsera, tombola és táncol egybekötve. Egy teríték ára 2 k 60 f.

— **A vasárnapi vásárok ellen.** Több vármegyé fölirt Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszterhez, a vasárnapra eső vásároknak hét-köznapra való áthelyezése iránt. A vármegyéknek ugyanis az volt az intenciójuk, hogy megszüntessék a vasárnapra eső vásárok alatt történő azolyok véres veredéseket és korcsmazást, amelyek a templomban istentiszteletet hallgató közönséget is molesztálják. A kereskedelmi miniszter a vármegyék ezen felterjesztéseire most korrendeletben válaszol. A kérelmet nem teljesíti. Indokolja ezt azzal, hogy a vásártartási jogok tekintélyes része királyi kiváltságseveleken alapul s így e magánjog tulajdonosai megfelelő törvényes intézkedések híján, miniszteri rendelettel nem kötelezhető a vásároknak a királyi kiváltságseveleken megjelöltetektől eltérő hatánapokra leendő megtartására. Annnyit azonban kiállításba helyez a miniszter, hogy jövőben pótvásár és vásár áthelyezést vasárnapra nem fog engedélyezni.

— **Bajai magyar nevek.** Kiskoru Koch Mária bajai lakos Komlósr-ra, Schweitzer Julianna és Antal bajai lakosok Szegedre, Trafikant Vilmos bajai lakos Takácsra változtatták családi nevüket.

— **Fölfüggesztett iskolaigazgató.** Faragó János királyi tanfelügyelő Pisztoró József ócecsi polgári iskolai igazgatót a héten állásától fölfüggesztette. A fölfüggesztés oka egy sereg beigazolt újabb panasz és régi bűnök.

— **Zombor város közgyűlése.** Zomborból jelentik, hogy a törvényhatósági bizottság csütörtökön tartotta Fernbach Károly főispán elnökle alatt rendes közgyűlést. A tisztviselők és kezelőszemélyzet fizetésjavítására vonatkozó indítványt javaslatlétel végett egy tizenöt tagú bizottságnak adták ki.

— **Vidám válóperek.** New-Yorkból jelentik: Az amerikai bíróságoknak ezidőszentig sok bajuk van egy sereg bonyolódott házassági ügy kibogozásával, melyek világosan mutatják, hogy a házasságkötést és választ szabályozó amerikai törvények minő zavaroknak lehetnek előidézői. Az ügy hőse John Cotten Smith new-yorki lakos, aki 1888-ban feleségül vette miss Lilian Brown-t. A házasság csak négy évig tartott, mely idő elteltével a házaspár válási okirat kiadását eszközölte ki a haderő törvényszéktől. Az elvált asszony újból férjhez ment, azután megint elvált és John Cotten Smith követte példáját. Ő is megnősült másodszor, azután megint elvált, megnősült harmadszor is, ezidőszentig pedig valóban van a harmadik feleségétől. Most azonban kiderült, hogy az első válás okmányát illetéktelen hatóság állította ki és az a legnagyobb valószínűség szerint érvénytelen. A zavar, melyet mindez okoz, most a jogászok élénk vitakozásának tárgya. Vannak, akik azt állítják, hogy valamennyi, a kétséges válási okirat kelte után kötött házasság érvénytelen, mások az ellenkező nézetet vallják. Az elvált asszonyok időközben megint férjhez mentek s így férjeik is bele vannak keverve az ügybe, melynek bonyodalmai egyelőre beláthatatlanok. De a csattanója a dolognak mégis az, hogy John Cotten Smith kibékült első feleségével s most nem tudja, hogy megint házasságot kössön-e vele, vagy pedig így is törvényes férje-e annak? Ha az első válás érvénytelenségét megállapítják, akkor félben marad a most folyó harmadik válópér, de akkor John Smithnek második házasságából származó fia törvénytelen. Mig tehát most a jogászok kétségbeesett igyekezzel bujják a vasok aktacsomókat s hat-hét ember nem tudja, hogy hányadán van, addig a közvélemény mulat e zűrzavaron, melyet csupán az amerikai házassági törvények tesznek lehetővé.

— **Karácsonyi különvonatok.** A magyar kir. államvasutak igazgatóságától vett értesítés szerint folyó hó 17-től kezdve Budapest-nyugati p.-udvar—Wien között a 106. és 105., Budapest-keleti p. u.—Zimony között a 906. és 905. sz., végül Budapest—Kassa között az 1504. és 1501. sz. gyorsvonatokkal étköz-kocsi fog közlekedni. Budapest-nyugati p. u.-ról ind. d. u. 2 óra 30 p.-kor, ér. Wienbe este 6 óra 55 p.-kor. Wienből ind. d. u. 2 ó. 45 p.-kor, ér. Budapestre este 7 ó. 10 p.-kor. Budapest-keleti p. u.-ról ind. reggel 7 ó. 10 p.-kor, ér. Zimonyba d. u. 1 ó. 53 p.-kor. Zimonyból indul d. u. 2 óra 52 p.-kor, ér. Budapestre este 10 órakor. Budapest-keleti p. u.-ról ind. d. u. 1 ó. 50 p.-kor ér. Kassára este 7 órakor. Kassáról ind. reggel 8 óra 50 p.-kor, ér. Budapestre d. u. 1 ó 55 p.-kor.

Csinos kivitelű

n é v j e g y e k
rendelhetők lapunk kiadóhivatalában.

Jakarmányrépa és nád
jutányos áron eladó.

Özv. Spitzer Simonné és Tsa. Telefon 33.

N y i l t t é r .*)

Sylvester-est az «Emke» kávéházban.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy ezidén Sylvesterkor

nagy tombola-estélyt

rendezek.

(50 darab nyereménytárgy kisorsolása.)

A kisorsolás éjfélkor kezdődik.

A zenét **Gondi Zsiga** és teljes zenekara szolgáltatja.

A nyereménytárgyak megtekinthetők Marosi Jakab kirakatában

Számos látogatást kér

Ágai Emil.

Legszébb és leghasznosabb ajándék a könyv.

Karácsonyi és újévi ajándéku

ús választéku ifjusági irat és díszmú-raktáramat a nagyérdemű közönség figyelmébe ajánlom.

Ez alkalommal mélyen leszállított árak.

Kollár A.

könyv-, zenemű-, papír-, és rajzszekerkeskedés.

*) Az e rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Szerbia aranya.

— Rejtelmes történet több néma és két beszélő szereplővel. Történetik Belgrádban. —

Pénzügyminiszter (néhány ur kíséretében belép egy nedves földalatti üregbe, amelyben néhány sziklatömb hever.)

Államtikár (háromszor meghajol az üreg közepén. feltérdre ereszkedik, majd fölkel.)
Egy miniszteri segédfogalmazó (hadarva):
Tessék leporolni a szőgyit . . .

Mind (borzasztó szigoruan néznek a hangos fiatalemberre és kézmozdulatokkal csöndre intik.)

Pénzügyminiszter (a sziklára mutat, mire a társaság helyet foglal a köveken.)
Egy hosszuzakállas (fölkel, háromszor, megfordul, azután magasra emeli karjait.)

Mind (magasra emelik karjaikat.)

Államtikár (homokot vesz föl és kelet felé elsórzja.)

A miniszteri segédfogalmazó (szorongva):
Mi lesz itt. . . ?

Mind (a földbe nézik a csacsogó embert.)
A hosszuzakállas (előlép, a kör közepére megy, jobb karjával félkör ir le a levegőben, mire a jelenlevők fölkelnek helyeikről, megfordulnak s ujra leülnek.)

Pénzügyminiszter (megkopogtatja a sziklafalat.)

A segédfogalmazó (magában dörmög): Azt hiszi, hogy Mózes és vizet akar csiklandozni abból a kőből.

Államtikár (szintén megkopogtatja a követ, homokot szór a sziklafalra, majd a jobbkezevel végigsimít a sziklán.)

A hosszuzakállas (megáldja a pénzügyminisztert.)

Mind (fölkelnek és leülnek.)

A segédfogalmazó (verejtékező homlokka):
Mi lesz itt? Istennel csak már a levegőn volnék . . . (bőnyujta a két ujját.) Én ki akarok menni . . .

Pénzügyminiszter (a szájára teszi a kezét, t. i. a segédfogalmazó szájára.)

A hosszuzakállas (megáldja az államtikárt.)

Államtikár (a pénzügyminiszter elé járul, átnyújt neki egy iv papírost és egy nagy követ.)

A hosszuzakállas (megáldja a követ.)

Mind (köveket csomagolnak papírosokba és némán merednek a kijárat felé.)

A segédfogalmazó (sirva): Mit jelent ez, mit jelent ez, jó uraim?

Pénzügyminiszter (sötét tekintettel, kommuniké nyujt át neki): Adj le a sajtóró-dába . . . (El.)

A segédfogalmazó (olvas): (Hivatalos.) A szerb nemzeti bank aranykészletét a háború való tekintettel ma Belgrádból Nisbe vitték.

(Leadja a szerb sajtóró-dába és az egész világon egyedül ő hiszi, hogy Szerbiában arany is van.)

Ray.

Szegedszerkesztő: SPITZER ZOLTÁN.

„KRONOS“

a legújabb és legjobb eddig létező
petroleum izzófény-égő.

Fényereje kb. 80—90 gyertyafény,
vagy hatszorta erősebb, mint a 15" lámpáé.

Petroleum fogyasztás óránként 2 fillér.

Nincsen robbanási veszély.

Nincsen különös szabályozás.

Nincsen vörös, hanem fehér fény.

Nincsen szag.

Nincsen korom.

Minden petroleummal ég.

szonnal világosságot ad.

Minden 15" lámpához illik.

Egyszerűen kezelendő.

Ára: 1 égő teljesen felszerelve 10 K.

Egyedüli elárúsítás Baja és környéke részére

Schnetzer Ernő

üveg- és porcellánkereskedőnél B A J A.

Ügyes

naptárelárusító

nagy jutalékkal felvételnek

Kollár A.

könyvkereskedésében.

Hirdetmény.

Vasuti állomáshoz 5, hajó állomástól 10 pernyi távolságra, forgalmi gócpontban fekvő

modern, ujonnan épült

uri lakház,

mely áll 5 szoba, 2 konyha, éléskamra, nagy pince és felszerből, az udvari telken kívül, csemegeszőllő- és gyümölcsfákkal beültetett 2 szép kertből, vendéglő avagy kávéház, ugy egyéb üzlet céljára is igen előnyös, — eladó.

Ugyanott egy nagy hold (1600 □-öl)

gyártelek

a hajóállomástól 2 pernyire, vízmentes, téglagyár céljaira kiválóan alkalmas és mélyen kihasználható, szintén eladó.

Ugyanott

negyven hektoliter jóminőségű

sillerbor

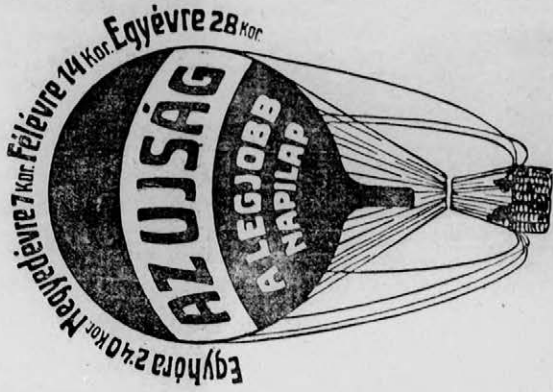
is kapható.

Bővebb értesítés, vételár és egyéb eladási feltételek megtudhatók a tulajdonos:

Vujkovits Gyula

városi végrehajtónál

BAJA, (Bácsmegeye) II., Szt.-László u. 30.

CZIM: AZ UJSÁG
BUDAPEST, RÁKÓCZI-ÚT 54.

Köszenet

Belföldi szenek
Porosz szén
Karwini szén
Osztraui kovácszszen
Koksz
Brikett
Faszén

Szállit vagonszámra
valamint évi kötésre

Klár Andor

cég

Debrecen,

Miklós-utca 23. szám.

Telefon inter-
urbán: 445.

Sürgöncyim:
KLÁR ANDOR

☛ Kérjen ajánlatot! ☚

Meszet

Kizárólag fával égetett biharmegyei (Élesd-Rév-Mezőtelegd) fehér darabos mész Évi termelés 1000 waggon

Köszenet

Meszet

Alapított 1846-ban.

KÖNYV- ZENEMŰ- PAPIR- IRÓ-
és
RAJZSZERRAKTÁR.

Az 1900. évi
iparkéllításon

aranyéremmel
küntetve.

KÖNYVNYOMDAI MŰINTÉZET.
DISZKÖNYVKÖTÉSZET.
A „BAJAI HIRLAP” kiadóhivatala.

KOLLÁR A. BAJA,

Báró Eötvös-utca 5. sz. a.

Könyvkereskedésben

nagy raktár a legújabb irodalmi termékek-, diszművek-, ifjusági iratok-, képes könyvek-, imakönyvek, mindennemű tan- és segédkönyvek-, térképek-, földgömbök és zeneművekből.

Irodai levél- és rajz-papírok, író- és rajz-szerek, vonalzott üzleti könyvek nagy választékban a legjutányosabb áron beszerezhetők.

Bármely bel- és külföldi hirdalapokra és folyóiratokra előfizetések az eredeti áron elfogadhatnak.

KÖNYVNYOMDAI MŰINTÉZETEM

modern berendezéssel izlésesszen állít elő műveket, folyóiratokat, béli és lakodalmi meghívókat, eljegyzési kártyákat, névjegyeket, számlákat, levélpapírokat, levélborítékokat, körleveleket, gyászjelentéseket, árjegyzékeket, falragaszokat, stb. fekete és színes nyomással. Nagy raktár községi, köz-igazgatási, ügyvédi és egyházi nyomtatványokból

Bármilyen könyvnyomda munkák a legolcsóbb áron vétetnek fel.

Könyvkötészetem

Diszművek, Folyóiratok,
mindennemű könyvek
egyszerű és diszes bekötésére,
továbbá
képkeretek, (Passepartous)
íróaljzatok, stb.

előállítására van berendezve.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen
nincs jobb a

Réthy-féle
pemetefü cukorkánál.
Vásárlásnál azonban vigyázzunk és
határozottan RÉTHY-felét kérjünk,
mivel sok haszontalan utánzata van.
1 doboz 60 fillér.

Csak RÉTHY-felét fogadjunk el.
Kapható Baján: Bauer Adolf, Gyarmati Emil, dr. Makray László, dr. Stauróczky Lajos gyógytáráiban.

SINGER

VARRÓGÉPEK
a leghasznosabb
karácsonyi ajándékok.

A SINGER varrógép-ek a legjobbaknak bizonyultak

A SINGER varrógépek valószínűleg a legolcsóbbak.

SINGER Co.

varrógép részvény-társaság.

BAJA,

baró Eötvös József-utca 8

Használt kerékpárokat

a legmagasabb áron vesz

László Sámuel

látásrész és kerékpárkereskedő

B. A. J.

Védjegy: „Horgony!”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régiónak bizonyult házi szer, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult készvényénél, oszmai és megületeseknél, ledörzsölő kepen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjegyvel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K - 80. K1.40 és K 2. — és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszeresznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerlára az „Arany oroszlahoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétküldés.

Ajánlok

szalonnát, zsirt, füstölt husokat
és kolbászokat

GARAI KÁROLY

hentes

ARAD.

4

miniszteri
jóváhagyás.

1. A berlini földm. miniszter urtól II/20. 06. — 2. A kopenhágai belügyminiszter urtól XII/20. 06. — 3. A hesseni nagyhercegségéni a belügyminiszter urtól IV/13. 07. — 4. A berlini földm. min. urtól X/15. 07

„RATIN”

mint legbiztosabb

egér- és patkányirtószer

van elismerve. Több külföldi polgári és katonai hatóságok elismerése.

1 adag patkány bacillus 3.— kor.
1 adag egér bacillus 1'80 kor.

Prospektus kívánatra ingyen. Nagyobb területen az irtást garanciával elvállalja. — „Ratin” bakteriológiai laboratórium részvénytársaság magyarországi vezérképviseelője és egyedürlára

Haan Béla Budapest, VII., Rotentbilller-utca 26/5.

Memorandum.

Sürgönycim:

FÜLÖPSINGER

Szatmár.

N. Károly.

Fülöp Lajos és Singer Imre

siremléknagyraktáraik

SZATMÁR

NAGYKÁROLY

Attila-utca 1/B. szám. Széchenyi-utca 30. szám.

Ajánlják sirköveiket a legnagyobb választékban, u. m.: fehér carrara, fekete Sohvéd gránit, sziliziai szürke gránit, porphir és Labrador kövekből. Mindennemű temető munkákat, u. m. áthelyezéseket, állításokat, utánvést és aranyozást bámulatos olcsó árban 25 évi írásbeli jótállás mellett elvállalnak.

Sírszejelyek, vasrácsok, uti kereszték a legnagyobb választékban állandóan raktáron vannak. Örösi választék márványlapokban. Költségvetés és rajzok ingyen és bérmentve.

VILÁGSZERTE H A IRESBORSZÉKI GYÓGY-FÜRDŐ.

A „FÖKUT” vize a legkellemesebb italu, legszénsavdusabb üdítő ásványviz, ugy magában, mint borral és gyümölcs szörpökkel vegyítve.

A „KOSSUTH-KUT” vize kitűnő összetételű alkalikus vasas savanyúviz, gazdag vas és mésztartalmánál fogva igen jó hatással van a vérszegénység minden neménél, továbbá az angolkór és görvélykóránál.

„BOLDIZSÁR-KUTI” gyógy-borviz nemcsak kiválóan üdítő élvezeti viz, de kitűnő sikerrel használtatik a vese-, húgyhólyag-, kőszvény bántalmak ellen, a légző- és emésztőszervek hurutainál, vizeleti nehézségeknél megakadályozza húgyhomok lerakódását.

NAGY LITHIUM TARTALMU. HÚGYHÁJTÓ HATÁSU. SZÉNSAVDUS. CSIRAMENTES.

Utolsó vasuti állomás Déda. Posta, távírda és telefon helyben. Kapható minden nagyobb fűszer- és csemege üzletben vendéglőben.

A borszéki gyógyborviz

főraktára Baja és vidéke részére: árákon kaphatók.

STAMPEL JENŐ

cégnél. Ugyisint minden bel- és külföldi ásványvizek legelőnyösebb
Telefon 81. szám.